

20.06.2018

Szczecińska droga do wolności - w sobotę obchody Międzynarodowego Dnia Archiwów

Zwiedzanie niedostępnych na co dzień pomieszczeń Archiwum Państwowego, spotkania historyczne i warsztaty dla dzieci – to główne wydarzenia związane ze szczecińskimi obchodami Międzynarodowego Dnia Archiwów. Odbędą się one w sobotę pod hasłem "Szczecińska droga do wolności".

"Tegoroczne obchody Międzynarodowego Dnia Archiwów wpisują się w setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. A ponieważ tutaj Polska zaczyna się od 1945 r., pokażemy szczecińską drogę do wolności" – powiedział PAP w środę dyrektor Archiwum Państwowego w Szczecinie Krzysztof Kowalczyk. Dodał, że mieszkańcy będą mogli zapoznać się m.in. z materiałami archiwalnymi, dotyczącymi zrywów antykomunistycznych w grudniu 1970 r. i w latach 80. ub. wieku, a także z działalnością opozycji antykomunistycznej.

"Mamy choćby akta tzw. komisji odszkodowawczej. Chodzi o korespondencję rodzin osób zamordowanych i rannych w 1970 r. do Rady Państwa, dotyczącą odszkodowań" – powiedział Kowalczyk.

Mieszkańcy miasta będą mogli uczestniczyć w trzech "spotkaniach historycznych" poświęconych zrywom antykomunistycznym. Zaplanowane są też m.in. warsztaty dla dzieci i młodzieży z genealogii i heraldyki, a także zwiedzanie budynku archiwum, w tym gabinetu dyrektora i magazynu.

Archiwum Państwowe w Szczecinie mieści się w gmachu przy ul. Św. Wojciecha. Jego budowę w 1900 r. sfinansowały pruskie władze centralne. Od początku gromadzono w nim dokumenty i akta historyczne, także z terenu Pomorza.

W 1942 r., w obawie przed nalotami bombowymi, rozpoczęto ewakuację archiwaliów do wybranych miejscowości na terenie Pomorza. W konsekwencji z magazynów archiwalnych wywieziono ok. 80 proc. zasobu.

Polska służba archiwalna rozpoczęła oficjalną działalność w Szczecinie w 1945 r. Podjęto próbę zebrania rozproszonego zasobu i stworzenia historycznych archiwów na bazie dawnych zbiorów szczecińskiego Staatsarchiv.

Część zasobu nie powróciła do magazynów archiwalnych, została zniszczona lub zaginęła w nieznanych okolicznościach (np. Archiwum Miasta Szczecina), niektóre zaś historyczne dokumenty znalazły się w zbiorach Landesarchiv w Greifswaldzie, z którym szczecińskie archiwum współpracuje.

W Archiwum Państwowym w Szczecinie gromadzone są m.in. akta urzędów administracji państwowej i samorządowej oraz podległych im jednostek, także akta dotyczące oświaty oraz ludności, w tym akta metrykalne i urzędów stanu cywilnego oraz państwowych urzędów repatriacyjnych. W szczecińskim Archiwum Państwowym gromadzi się również dokumentację obrazującą zachodniopomorską gospodarkę, w tym m.in. Stoczni Szczecińskiej, Fabryki Mechanizmów Samochodowych POLMO w Szczecinie, czy Polskiej Żeglugi Morskiej w Szczecinie.

Archiwum pozyskuje także tzw. archiwa społeczne, w tym materiały archiwalne wytworzone przez różnego rodzaju organizacje i stowarzyszenia, a także spuścizny i kolekcje prywatne.

Międzynarodowy Dzień Archiwów obchodzony jest 9 czerwca. Ustanowiony został w 2008 r. podczas 16. Międzynarodowego Kongresu Archiwów w Kuala Lumpur na pamiątkę utworzenia 9 czerwca 1948 r. Międzynarodowej Rady Archiwów.(PAP)

autorka: Elżbieta Bielecka

emb/ pat/